

Uppdrag om nationell samordning avseende utsatta EU/EES-medborgare som saknar uppehållsrätt i Sverige

---

Regeringens beslut

Regeringen ger länsstyrelsen i Stockholms län i uppdrag att under åren 2016–2017 utveckla samverkan och samordna det arbete som bedrivs avseende medborgare inom EU/EES-området som vistas tillfälligt i Sverige utan uppehållsrätt.

Uppdraget innebär att:

- stärka samverkan och samordningen mellan statliga myndigheter, kommuner, civila samhället och andra relevanta aktörer som möter målgruppen,
- utarbeta metodstöd och genomföra kompetensutvecklingsinsatser riktade till de samverkande aktörerna, samt
- inrätta en rådgivande servicefunktion riktad till kommuner och andra aktörer i frågor om hur arbetet och samverkan kan bedrivas på ett ändamålsenligt och likformigt sätt.

Uppdraget ska genomföras i samverkan med Socialstyrelsen, Polismyndigheten, Kronofogdemyndigheten, berörda kommuner och Sveriges Kommuner och Landsting. De erfarenheter som länsstyrelserna i förekommande fall har från respektive län ska beaktas. Erfarenheter från länsstyrelsens uppdrag att utveckla samverkan och samordning när det gäller människohandel bör tas tillvara på lämpligt sätt.

Länsstyrelsen i Stockholms län får disponera högst 2 000 000 kronor under 2016 för uppdraget. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m., anslagspost 5 Övriga utvecklingsmedel. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet. Rekvisitionen ska lämnas senast den 1 december 2016. Medel som inte har

förbrukats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 31 mars 2017. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning lämnas till Kammarkollegiet. Rekvisitioner, återbetalningar och redovisning ska hänvisa till detta beslut.

Länsstyrelsen i Stockholm ska till Regeringskansliet (Socialdepartementet) redovisa genomförda aktiviteter och erfarenheter i en rapport senast 31 januari 2017 avseende arbetet under 2016 samt i en slutredovisning senast 31 januari 2018. Redovisningarna ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

Sedan några år tillbaka har medborgare från EU/EES-området i allt större utsträckning än tidigare kommit till Sverige för att söka sin försörjning. En del har kommit för att tiggeri och andra för att plocka bär, söka arbete eller inkomster på annat sätt. Enligt Polismyndigheten bedömdes antalet till ca 4 700 personer i november 2015 (Nationell lägesbild – Brottslighet med koppling till tiggeri och utsatta EU-medborgare i Sverige, Nationella operativa avdelningen 2015). Antalet barn bedömdes variera mellan 70 till 100. De flesta av dem kommer från Rumänien och Bulgarien och många, men inte alla, är romer. De har sökt sig hit på grund av utanförskap, antiziganism och diskriminering i sina hemländer och lever ofta i stor social och ekonomisk utsatthet även i Sverige. Om de saknar uppehållsrätt har de endast rätt till bistånd från socialtjänsten för att avhjälpa en akut nödsituation som inte går att lösa på annat sätt.

Regeringen arbetar på flera områden för att förbättra villkoren så att dessa utsatta människor kan ges förutsättningar att stanna i hemländerna istället för att leva under ovärdiga förhållanden i Sverige. Det handlar om ökad samverkan inom EU, samarbetsavtal med Rumänien och Bulgarien för förbättrade levnadsvillkor i hemländerna samt insatser i Sverige.

Regeringen gav den 28 januari 2015 en nationell samordnare i uppdrag att stödja det arbete som utförs av myndigheter, kommuner, landsting och organisationer som möter utsatta EU/EES-medborgare som vistas tillfälligt i Sverige, dvs. under högst tre månader, och som inte har uppehållsrätt. Samordnaren skriver i sitt betänkande Framtid sökes – slutredovisning från den nationella samordnaren för utsatta EU-medborgare (SOU 2016:6) att det föreligger behov av samordning även i fortsättningen och att samordningen bör ingå i den befintliga samhällsstrukturen.

Skälen för regeringens beslut

Den utsatthet som många av dessa människor lever i under sin tillfälliga vistelse i Sverige innebär att flera olika aktörer som arbetar inom många olika samhällsområden, t.ex. sociala frågor, hälso- och sjukvård, rätts-

väsendet, mänskliga rättigheter och jämställdhet berörs. Regeringen anser, liksom den nationella samordnaren, att det finns ett behov av en övergripande samverkan och samordning även fortsättningsvis för att underlätta och främja arbetet hos kommuner, landsting, myndigheter och organisationer som möter dessa utsatta EU/EES-medborgare. Genom en förbättrad samverkan och samordning, metodstöd och kompetensutvecklingsinsatser samt en rådgivande servicefunktion kan insatser och åtgärder till målgruppen utformas på ett ändamålsenligt och likformigt sätt. Länsstyrelsen i Stockholm har framgångsrikt utvecklat samverkan genom andra uppdrag, inte minst när det gäller människohandel i de fall de förekommer inom gruppen och är därför en lämplig aktör för detta uppdrag.

Länsstyrelsen ska i sitt arbete med uppdraget utgå från barnets rättigheter samt ha ett jämställdhetsperspektiv.

Under förutsättning att riksdagen avsätter medel för ändamålet avser regeringen att tilldela 3 500 000 kronor för uppdragets genomförande under 2017.

På regeringens vägnar

Åsa Regnér

Karin Stillerud

Kopia till

Socialdepartementet FS, JÄM
Finansdepartementet, OFA SFÖ, OFA K, SKA S3
Justitiedepartementet/PO, DOM, EMA, L4
Kulturdepartementet/DISK
Utbildningsdepartementet/S
Länsstyrelserna
Kronofogdemyndigheten
Polismyndigheten
Kammarkollegiet
Socialstyrelsen
Sveriges Kommuner och Landsting